

Gemeente **Heerde**

Rekening op hoofdlijnen/ analyse exploitatieresultaat

→ www.heerde.nl

Het jaar 2024 is financieel afgesloten met een positief saldo van **€2.012.000,-**; dit resultaat is €573.000,- hoger dan bij de najaarsnota was voorzien. In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste afwijkingen per programma toegelicht. Tevens is een analyse gemaakt van deze afwijkingen gerelateerd aan de najaarsnota.

Bestuur

De werkelijke uitgaven bij dit programma wijken op 2 onderdelen sterk af van de raming. De pensioenvoorziening voor (ex)bestuurders wordt aan het eind van ieder jaar door een onafhankelijk bureau herrekend. Voor dit jaar was de uitkomst dat door de gedaalde rekenrente er €440.000,- aan de voorziening moet worden toegevoegd om dit te compenseren. Daarnaast is er een bedrag van €161.000,- toegevoegd aan de wachtgeldvoorziening.

Door een hogere werkelijke bezettingsgraad en niet geraamde, ontvangen eigen bijdragen, is er voor €180.000,- meer aan inkomsten ontvangen van de noodopvang voor Oekraïense ontheemden. De uitgaven voor de noodopvang waren €56.000,- lager.

Ruimte, ondernemen en wonen

Bij het fysieke domein zijn er een drietal afwijkingen te melden. De vergoedingen voor gemaakte plankosten en anterieure overeenkomsten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling zijn €405.000,- hoger dan begroot. Dit komt doordat de werkzaamheden, en daarmee ook de kosten, pas later komen. Voorgesteld wordt daarom om dit bedrag naar 2025 over te hevelen. Daarnaast is er €118.000,- minder uitgegeven aan onderhoudskosten voor de gemeentelijke gebouwen. Tenslotte is het resultaat van de grondexploitatie €764.000,- nadeliger. De waardebepaling van de complexen binnen de grondexploitatie wordt op 1 januari bepaald volgens een standaard voorgeschreven methodiek.

Sociaal maatschappelijk

Het sociaal domein ontvangt SPUK-middelen van het Rijk voor de uitvoering van specifieke taken. Hierdoor vindt er een verschuiving plaats van reguliere naar specifieke taken waar een SPUK-vergoeding tegenover staat, met als gevolg dat er €573.000,- aan regulier budget is overgehouden.

De regiogemeente Apeldoorn heeft over 2024 het lokaal deel (15%) van de MOBW-gelden uitgekeerd. Voor 2024 was dit een bedrag van €228.000,-. Het voorstel is om dit bedrag te reserveren totdat bekend is hoe deze middelen (in de toekomst) worden besteed.

De kosten voor jeugdhulp in natura zijn €470.000,- hoger, voornamelijk door een aantal dure (verblijfs)trajecten in de 2e helft van het jaar. Voor het leerlingenvervoer is €109.000,- minder uitgegeven. Dit voordeel is een combinatie van een te hoge inschatting van de kosten door PlusOV tezamen met een verwachte volumestijging van het aantal vervoersbewegingen die zich in de 2e helft van 2024 niet heeft doorgezet.

Algemene dekkingsmiddelen

Bij dit onderdeel is opnieuw de algemene uitkering fors hoger uitgevallen (€622.000,-). Dit komt doordat in de septembercirculaire en decembercirculaire er extra geld beschikbaar is gekomen. Verder is er meer geld vanuit het BTW-compensatiefonds ontvangen dan was ingeschat. Afgesproken is om hiervoor 75% van het laatst toegekende bedrag uit het BTW-compensatiefonds (in dit geval over 2023) te ramen.

Analyse van de afwijkingen gerelateerd aan de najaarsnota

Positieve afwijkingen

Lagere uitgaven noodopvang Oekraïense ontheemden (incidenteel €236.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd**)

Bij de najaarsnota is in de risicoparagraaf opgenomen dat door het steeds wisselende aantal bewoners, de relatief korte periode dat deze noodopvang plaatsvindt en de sterk fluctuerende prijzen voor o.a. energie het heel lastig is om deze post goed te ramen.

Daarbij komt nog dat de laatste maanden van het jaar van grote invloed zijn op de energiekosten. Op het moment dat duidelijk is of deze maanden een koud of mild verloop hebben, is budgetbijstelling niet meer mogelijk.

Hogere inkomsten plankosten, anterieure overeenkomsten en bouwleges (incidenteel €405.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd**)

Deze post is eveneens opgenomen in de risicoparagraaf van de najaarsnota. Op dit moment wordt er hard gewerkt om deze inkomsten op een juiste manier en in het juiste jaar in de administratie te verwerken. Hieraan is in het verleden onvoldoende aandacht besteed omdat deze RO-inkomsten gelijkmatiger en minder frequent voorkwamen en de omvang ervan geringer was.

Lagere onderhoudskosten gemeentelijke gebouwen (incidenteel €118.000,- **niet aangekondigd bij najaarsnota**)

De gemeente Heerde heeft ongeveer 40 gebouwen van klein tot groot in eigendom waarvoor afzonderlijk wordt gebudgetteerd. Deze afzonderlijke budgetten wijken maar weinig af van de werkelijke uitgaven alleen totaal bezien is de afwijking substantieel. Tot op heden is er onvoldoende naar dit totaalbeeld gekeken waardoor deze onderschijding niet is opgemerkt. In het vervolg zal hier meer aandacht voor komen. Dit geldt overigens ook voor andere gebouw gerelateerde budgetten zoals verzekeringen, energiekosten etc.

SPUK-uitkeringen (incidenteel €573.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd/bestuur geïnformeerd d.m.v. actieve raadsinformatie**)

Vooraf in het sociaal domein worden er de laatste jaren incidentele bedragen voor specifieke doelen beschikbaar gesteld. De besteding van deze gelden moet apart worden verantwoord in de SISA-bijlage. Lastig hierbij is dat deze gelden pas laat in een jaar beschikbaar komen. Hierdoor kan een budgetbijstelling niet (meer) tijdig worden verwerkt. Door deze ontvangen SPUK-gelden wordt er budget op de reguliere taken overgehouden.

Ontvangen MOBW-gelden gemeente Apeldoorn (incidenteel €228.000,- **bestuur geïnformeerd d.m.v. actieve raadsinformatie**)

De gelden die de regio (gemeente Apeldoorn als centrumgemeente) ontvangt voor de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen worden voor 85% besteed aan regionale kosten. Het resterende budget van 15% is voor lokale zorg en is door de gemeente Apeldoorn doorgestort. In afwachting van beleid omtrent deze problematiek is het voorstel om deze ontvangsten naar de reserve 'Sociaal domein' over te hevelen.

Lagere kosten leerlingenvervoer (incidenteel €109.000,- **andere inschatting bij de najaarsnota**)

Bij het opstellen van de najaarsnota is gerekend met het aantal vervoersbewegingen voor het leerlingenvervoer van het vorig schooljaar 2023-2024. De raming is op basis van deze cijfers verhoogd. In het nieuwe schooljaar waren deze vervoersbewegingen echter een stuk lager en is het budget wat in de najaarsnota is bijgeraamd uiteindelijk overgehouden.

Hogere inkomsten algemene uitkering (incidenteel €622.000,- **mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd/bestuur geïnformeerd d.m.v. actieve raadsinformatie**)

De laatste jaren is de uitkomst van de septembercirculaire en decembercirculaire vaak positief, zo ook dit jaar. Deze informatie komt altijd nadat de najaarsnota is opgesteld en kan daarom niet in de cijfers worden meegenomen. Daarom wordt deze post in de risicoparagraaf van de najaarsnota meegenomen en wordt het bestuur separaat op de hoogte gesteld van de (financiële) uitkomsten van deze circulaire.

Negatieve afwijkingen

Toevoeging pensioen- en wachtgeldvoorziening (ex)bestuurders (incidenteel -/-)

€601.000,- mogelijke budgetafwijking bij najaarsnota aangekondigd)

Jaarlijks wordt door een externe, onafhankelijke partij de pensioen- en wachtgeldvoorziening herrekend waarbij als vaste peildatum 31 december wordt gehanteerd. De uitkomst hiervan is onzeker en wordt bepaald door meerdere factoren waarvan de renteontwikkeling de belangrijkste is. In 2024 is de rente weer gedaald ten opzichte van 2023 (van 3,16% naar 2,325%). Om deze daling te compenseren moet er vermogen aan de voorziening worden toegevoegd. In de risicoparagraaf van de najaarsnota was dit al voorzien.

Verliesneming Grondexploitatie (incidenteel +/- €764.000,- niet aangekondigd bij najaarsnota)

Bij de Voorjaarsnota 2024 is, op basis van de op dat moment geactualiseerde Meerjaren Prognose Grondexploitatie de winstverwachting voor de Grondexploitatie verhoogd naar €340.000,-. In de najaarsnota heeft hiervoor geen budgetbijstelling plaatsgevonden omdat hiervoor de actuele informatie ontbrak. Aan het eind van het jaar wordt het resultaat bepaald volgens een wettelijk verplichte methode (POC) met als resultaat dat er €106.000,- verlies moest worden genomen.

Hogere kosten Jeugdzorg (incidenteel €470.000,-andere inschatting bij de najaarsnota)

De kosten voor de Jeugdzorg nemen jaarlijks toe en kunnen (tijdelijk) sterk stijgen door enkele dure trajecten. Voor 2024 was hiervan ook sprake; aan het eind van het jaar zijn deze kosten veel sterker gestegen dan bij de najaarsnota was ingeschat. In totaliteit is dit budget met bijna 7% overschreden.